

ROHKEUS
LÄHEISYYS
SUJUVUUS

10.9.2020

1/5

STou

Vanhus- ja vammaisneuvoston kokous

Muistio 31.8.2020 klo 12 – 14

Läsnä: Aila Pukkila (pj.), Leena Clever, Sirkka-Liisa Mikkola, Anja Tervaniemi, Hanne Matikainen, Saana Tourunen (siht.), Anna Gröndahl, Arttu Virtanen, Satu Salonen ja Sanna Lehmusvirta

- 1. Kokouksen avaus**
- 2. Pukkilan uuden liikunnanohjaajan ja liikunnanohjaajaopiskelijan esittäytyminen**

Anna Gröndahl toimii liikunnanohjaaja Ida Clewerin äitiysloman sijaisena. Liikunnanohjaaja toimii niin seniorien, aikuisten, nuorison kuin lastenkin liikuntaryhmien ohjaajana. Ryhmäliikunnan kausi käynnistyy 1.9.2020. Liikuntaryhmissä huomioidaan turvallisuus ryhmäkokoja pienentämällä ja hygieniasta huolehtimalla. Liikunnanohjaaja Anna Gröndahlin yhteystiedot ovat p.040 183 8538 sekä anna.grondahl@pukkila.fi.

Arttu Virtanen aloitti liikunnanohjaajajarjoittelijana Pukkilan liikuntapalveluissa 31.8.2020. Harjoittelu kestää kolmen kuukauden ajan.

- 3. PHHYKY:n ikääntyneiden asiakasohjaus Siirin palvelut**

PHHYKY:n ikääntyneiden asiakasohjaus Siirin asiakasohjaajat Satu Salonen ja Sanna Lehmusvirta kertoivat mm. asiakasohjauksen käytännöistä, huoli-ilmoituksen tekemisestä ja perhehoidon tilanteesta PHHYKY:n alueella.

Asiakasohjaus on yhteydessä asiakkaaseen samana päivänä, kun yhteydenotto on tullut. Tällöin sovitaan palvelusta. Mikäli yhteydenotto tulee myöhään iltapäivällä, siirtyy yhteydenotto seuraavaan päivään. Jos asiakkaalla itsellään ei ole puhelinta ja häntä ei tavoiteta, asiakasohjauksesta ollaan yhteydessä omaisiin. Mikäli omaisia ei ole, lähetetään kirje ja ehdotetaan tapaamisaikaa. Asiakasohjaus lähtee paikalle saman tien vain, mikäli tilanne on akuutti.

Asiakkaalla on itsemääräämisoikeus ja hänellä on oikeus päättää itseään koskevista asioista. Asiakasohjaajilla ei ole oikeutta mennä asiakkaan luo, mikäli asiakas ei halua ottaa palvelua vastaan. Myös muistisairas ihminen voi kyetä itse päättämään asioistaan ja tällöin hänen ratkaisuilleen on etusija. Kaikissa ratkaisuissa pyritään aina huomioimaan asiakkaan mielipide. Edunvalvontaa haetaan yleensä lähinnä raha-asioiden hoitoon. Edunvalvontavaltuuksia onkin tärkeää tehdä, jotta asiakkaan asioiden hoito on kaikissa tilanteissa mahdollista. Tilanteissa, joissa edunvalvoja valvoo asiakkaan etua kokonaisuudessaan, on kyse laajennetusta edunvalvonnasta. Tällaiset tilanteet ovat kuitenkin hyvin harvinaisia.

PUKKILA

Pukkila. Lähellä. Ihana ja idyllinen. Turvallinen. Puhdas asua ja elää.
PUKKILAN KUNTA • 07560 PUKKILA • palvelupiste@pukkila.fi • www.pukkila.fi

Asiakasohjauksen näkökulmasta asiakkaan omaiset ovat tärkeässä asemassa asioiden hoitamisessa. Asiakasohjauksen käynnille toivotaan aina asiakkaan omaisia mukaan. Myös tilanteissa, joissa asiakas haluaisi yhtäkkisesti lopettaa palvelun, ollaan ensin yhteydessä omaisiin ja asiasta keskustellaan. Tilanteissa, joissa asiakas ei pysty tuottamaan puhetta, kysymykset osoitetaan hänelle niin, että niihin voi vastata elein. Yhteisen kielen puuttuessa voidaan käyttää tulkkia. Mikäli asiakas ei vastaa tai pysty puhumaan puhelimesta, hänelle postitetaan kirje ja ehdotetaan kotikäyntiaikaa.

Asiakkaan kotiutuessa sairaalasta arvioidaan asiakkaan palvelun tarve, eli arvioidaan tarvitseeko asiakas esimerkiksi kotihoidon palvelua. Kotiutumisvaiheessa kokeiluja kotona asumiseen voidaan tehdä muutama, mutta jos todetaan, ettei asiakas selviä yksin kotona, asumisyksikkö on tällöin sopiva asumisratkaisu. Sairaalasta kotiutuminen voi tapahtua myös perhehoidon kautta.

Huoli-ilmoituksen ikäihmisestä voi tehdä kuka tahansa, myös nimettömänä. Ennen ilmoituksen tekemistä on hyvä kuitenkin keskustella huolen aiheesta ikäihmisen kanssa ja pyytää asiakasohjaus Siiristä palveluntarpeenarviota kyseiselle henkilölle. Akuuteissa tilanteissa paikalle kutsutaan ambulanssi.

Pukkilaan on tulossa uusia yksityisiä kotihoidon tuottajia. Palveluntuottajat löytyvät verkosta <https://ikaantyneidenpalveluneuvonta.fi/palveluhaku/>. Paperisia palveluoppaita ei tällä hetkellä ole, suunnitteilla sellainen on. Lisätietoa voi kysyä asiakasohjaus Siirin ikääntyneiden palveluneuvonnasta p. 044 4825050. Verkkosivulta <https://parastapalvelua.fi/> löytyy PHHYKY:n alueen palvelusetelituottajat. Sivulta valitaan palvelunjärjestäjäksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä ja viereisestä valikosta valitaan palvelu.

Perhehoidon tilanne PHHYKY:n alueella on mennyt paljon eteenpäin viimeisten vuosien aikana. Perhehoitoa on tällä hetkellä tarjolla Hollolassa, Asikkalassa, Sysmässä (pysyvä perhehoito), Orimattilassa ja Pukkilassa sekä lisäksi on kolme kiertävää perhehoitajaa. Perhehoito toimii tällä hetkellä pääasiassa omaishoidon tukena. Perhehoidossa olevan asiakkaan tulot selvitetään. Hoivan maksuun voi hakea maksun alennusta. Asumispalveluihin ei ole tuloeroja.

Perhehoitajaksi voi hakeutua käymällä perhehoidonvalmennuksen. Seuraavan valmennuksen aloitus on todennäköisesti ensi kevään aikana, koronatilanteesta riippuen. Tarkemmat tiedot seuraavan valmennuksen aloituksesta löytyvät PHHYKY:n verkkosivuilta <https://www.phhyky.fi/fi/ikaantyneiden-palvelut-ja-kuntoutus/perhehoito/>. Valmennukset ovat olleet kysytyjä. Hakemuksen valmennukseen voi täyttää verkkosivuilla. Perhehoidon valmennus on ilmainen. Valmennettava maksaa ainoastaan koulutuskansion, joka maksaa n.50 e. PHHYKY:n on tulossa erillinen perhehoidosta vastaavan tehtävä. Vastaava toimii tuolloin yhteyshenkilönä perhehoitajien suuntaan. Myös perhehoitoliitosta saa tietoa perhehoidon käytännöistä www.perhehoitoliitto.fi.

Omaishoidon hakemuksia on tullut Pukkilasta tänä vuonna kuusi. Neljä hakemusta näistä on hyväksytty. Omaishoitajille alkaa 29.9.2020 valmennus Lahdessa. Valmennus on tarkoitettu kaikenikäisille omaishoitotilanteessa oleville koko PHHYKY:n alueella. Osallistuminen ei edellytä virallista omaishoitotosopimusta. Osallistua voi,

vaikka olisi saanut kieltävän omaishoidontukipäätöksen. Koulutuskeskus Salpauksen opiskelijat järjestävät hoidettaville omaa aktiviteettia valmennuksen aikana. Ilmoittautuminen valmennukseen p.044 416 4728 (arkisin klo 8-12). Osallistuminen on veloituksetonta. Valmennuksen järjestävät yhteistyössä PHHYKY:n kanssa Päijät-Hämeen omaishoitajat ry ja ja koulutuskeskus Salpaus.

4. Uusi jäsen vammaisneuvostoedustajaksi

Pukkilalainen Outi Laurila on ilmoittanut kiinnostuksensa tulla Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvostoon vammaisasioiden edustajaksi. Outilla on kokemusta yli 28 vuotta vammaisen lapsen vanhempana ja näin ollen Outilla on vahva tietämys vammaisen henkilön asioiden hoitamisesta. Outi on myös kehitysvammaisten tuki ry:n ja Päijät-Hämeen omaishoitajat ja läheiset ry:n jäsen.

Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvostosta on puuttunut vammaisneuvostoedustaja. Näin ollen neuvosto täydentyisi jäsenellä, joka siellä jo voisi olla. Vanhus- ja vammaisneuvosto puoltaa Outi Laurilan valintaa vammaisneuvostoedustajaksi. Päätöksen asiasta tekee kunnanhallitus. Asiaa käsitellään kunnanhallituksen kokouksessa 7.9.2020.

5. PHHYKY perustamassa oman vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallitus on esittänyt lausuntopyynnön kunnille ja kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoille siitä, kannattavatko ne vanhus- ja vammaisneuvostojen perustamista hyvinvointikuntayhtymään. Hyvinvointiyhtymän vanhus- ja vammaisneuvostojen roolina on yhtymän mukaan edistää ja seurata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa sekä tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja asioista, jotka ovat vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta merkityksellisiä.

Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvosto sekä Pukkilan kunta suhtautuvat myönteisesti vanhus- ja vammaisneuvostojen perustamiseen kuntayhtymään. Asiaa käsitellään kunnanhallituksen kokouksessa 7.9.2020.

6. Ikääntyneiden ateriapalveluiden tilanne Pukkilassa

Vanhus- ja vammaisneuvostolle toimitettiin kokouksen esityslistan mukana selvitys ikääntyneiden ateriapalvelun tilanteesta Pukkilassa. Selvitys tehtiin kesäkuussa 2020 Onni Nurmen säätiölle. Selvityksen laati kunnan hyvinvointipäällikkö Sanna Saarenkoski.

Ikääntyneiden ateriapalvelut muuttuivat Pukkilassa palvelusetelille 1.5.2020 alkaen, tarkoittaen sitä, että asiakas saa ostaa ateriapalvelun haluamaltaan yksityiseltä palveluntuottajalta. Ateriapalvelun siirtyessä palvelusetelimalliin PHHYKY kantaa edelleen vastuun kotiin kuljetetun aterian järjestämisvastuustaan.

3.2.2020 Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvostossa vieraili PHHYKY:n ikääntyneiden

asiakasohjauksen tulosaluejohtaja Corinne Soini kertomassa muutoksesta ja sen tiedotuksesta ateriapalvelun saajille. PHHYKY tiedotti kuntien kautta paikallisia yrityksiä mahdollisuudesta päästä palvelusetelituottajaksi. Myös Pukkilan kunnan elinvoimapaalvelut selvitti pukkilalaisten yrittäjien mahdollisuuksia tarjota lämmin ruoka ateriapalveluiden piiriin kuuluville ikäihmisille. 30.4.2020 selvisi, ettei kunnan yrittäjä ollut hakeutunut palveluntuottajan rekisteriin.

Kunnan senioripalveluista soitettiin ateriapalvelujen saajille juuri ennen muutoksen astumista voimaan sekä uudelleen heinäkuussa. Puheluilla selvitettiin tilannetta seniorien näkökulmasta sekä hahmotettiin kokonaiskuva ateriapalvelun toimivuudesta.

Kysymykset ikääntyneiden ateriapalvelun tilanteesta voi osoittaa hyvinvointipäällikkö Sanna Saarenkoskelle p. 040 589 7267 tai sanna.saarenkoski@pukkila.fi.

Vanhus- ja vammaisneuvosto toivoo seuraavassa kokouksessa päivityksen ikääntyneiden ateriapalveluiden tilanteesta Pukkilassa.

7. Tiedotusasiat

- Asiointi- ja palvelukuljetus on käynnistynyt jälleen 17.8.2020. Senioripalvelut tarjoaa mahdollisuuden kauppa-asiointiin riskiryhmien aukioloaikaan klo 7-8 sekä kyytiläisille kasvomaskin maksutta.

-Senioripalveluiden kausiesitteet ja liikuntaesitteet on postitettu jokaiselle yli 65-vuotiaalle kuntalaiselle. Esitteiden mukana postitettiin myös Hyvinvointikeskus Onnin turvallisuusohje koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi.

- Kasvomaskoja jaetaan 25.8. alkaen tiistaisin ja torstaisin klo 9-12 vähävaraisille kuntalaisille kunnan palvelupisteellä. Kangasmaskit ovat pestäviä ja niitä jaetaan yli 15-vuotiaalle kolme kappaletta henkilöä kohti. Maksuttomat kasvomaskit on tarkoitettu vähävaraisille asukkaille, jotka eivät pysty hankkimaan maskeja itse. Kasvomaskin käytöllä voidaan suojata toisia ihmisiä ja ehkäistä koronavirus tartuntojen leviämistä.

- Esteettömyyskävely järjestetään Pukkilassa tiistaina 15.9. klo 13-15. Lähtö tapahtuu Hyvinvointikeskus Onnista. Tervetuloa mukaan!

- Senioripalvelut järjestää vanhustenviikolla pe 9.10 klo 13-15 minimessut "Onni on vanheta"- teemalla Hyvinvointikeskus Onnissa. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistuu messuille tuoden esille tehtävänsä ikäihmisten parissa.

- Vanhusneuvostopäivä järjestetään 21.10.2020. Tänä vuonna koronaviruspandemiasta johtuen vanhusneuvostopäivä pidetään virtuaalisena. Virtuaalisessa vanhusneuvostopäivässä on aiempien vuosien tapaan sekä esityksiä ja alustuksia että ryhmätöitä ja ryhmäkeskusteluja. Vanhusneuvostopäivä järjestetään yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa. Tarkempi ohjelma ilmoittautumislinkkeineen julkaistaan lähempänä ajankohtaa.

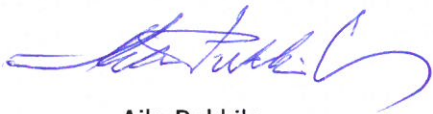
- Vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain ja erityishuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun tilauskäytännöt ovat muuttuneet 30.3.2020 PHHYKY:n kunnissa. Infokirje sekä kuljetuspalveluiden uudet ohjeet on lähetetty viikkojen 7 ja 8 aikana kaikille vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain ja erityishuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun käyttäjille.

- PHHYKY:n ensihoidon ylilääkäri Timo Jama vastasi ambulanssin kyytiinottooperusteista kysyttäessä, että Suomessa ei ole ns. subjektiivista oikeutta ambulanssikuljetukseen, vaan päätös perustuu potilaan oirekuvaan, tutkimiseen ja ammattilaisen kokonaisarvioon. Jokaisen potilaan kohdalla tehdään siis hoidon tarpeen arvio. Lähtökohtaisesti potilaalla tulee olla 1) kiireellinen päivystyshoidon tarve eikä muu kuljetusmuoto (taksi, oma auto tms.) tule kyseeseen ja 2) potilaan tila vaatii ensihoitoa ja/tai jatkuvaa monitorointia.

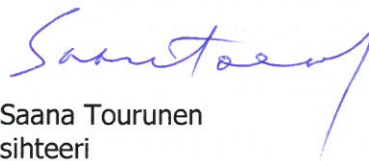
-Ikääntyneiden asumistarpeiden ennakointi ja varautumisen käytännöt -työpaja järjestetään 21.9.2020 klo 9-12 teams-kokouksena. Valtioneuvoston kanslia on toteuttanut yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa selvityksen aiheesta. Selvityksen tavoitteena on tukea ikääntyneiden asumistarpeiden ja asumisen ennakointia ja niihin varautumista erityisesti kansalaisten ja kuntien osalta. Vanhus- ja vammaisneuvosto kutsutaan osaksi selvitystä kuulemaan selvityksen alustavia havaintoja siitä, miten väestö kunnassamme ikääntyy, mitä tiedämme asumistarpeista ja toiveista tulevaisuudessa sekä millaisia käytäntöjä muualta voi oppia. Työpaja toteutetaan yhteistyössä PHHYKY:n kanssa. Työpajaan voi ilmoittautua oheisesta linkistä: <https://fi.research.net/r/ikaevalahti>

8. Seuraava kokous ti 17.11.2020 klo 14.15-16 kunnantalolla

Pukkilassa 10.9.2020

Aila Pukkila
puheenjohtaja

Saana Tourunen
sihteeri

Jakelu:

Neuvoston jäsenet, kunnan johtoryhmä, kunnanhallitus/Mirva Assinen
PHHYKY/ikäntyneiden palvelut, Jouni Sakomaa, Terttu Leivo, Corinne Soini